

IK EN DE MAATSCHAPPIJ

IK EN WIJ

COLOFON

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteur: Edith van Poppelen

Inhoudelijke redactie: Ina Berlet

Eindredactie: Daphne Ariaens

Titel: Ik en de maatschappij - Ik en wij

ISBN: 978 90 3722 2272

Omslagfoto: iStockphoto.com
Illustraties: Edith van Poppelen

© Edu'Actief b.v. 2015

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

INHOUD

Voorwoord	4
Hoofdstuk 1 Dit ben ik	6
Hoofdstuk 2 Met wie leef ik?	23
Hoofdstuk 3 Wie zijn mijn vrienden?	35
Hoofdstuk 4 In welke cultuur leef ik?	49
Hoofdstuk 5 Wat zeg ik?	58
Hoofdstuk 6 Herhaling	71
Eindopdrachten en reflectie	75

VOORWOORD

Dit leer-werkboek gaat over jou.
Het gaat ook over de mensen die bij jou horen.
En over dingen die bij jou horen.
Je leert meer van jezelf kennen in dit leer-werkboek.
Je kunt zeggen: Dit ben ik en bij mij hoort ...

Picto

In dit boek zie je bij sommige opdrachten een picto.
Een pictogram geeft je informatie over de opdracht.
Hierna lees je wat de picto's betekenen.

VOORBEREIDEN

Bij dit picto ga je nadenken over een opdracht.
Je denkt na over wat je straks gaat doen.
Je gaat de opdracht voorbereiden.

UITVOEREN

Bij dit picto ga je de opdracht uitvoeren.
Je gaat bijvoorbeeld iets maken.
Of je gaat iets doen.

EVALUEREN

Bij dit picto ga je evalueren.
Je controleert of je de opdracht goed hebt gedaan.
Wat ging er goed en wat ging er minder goed?
Wat vond je van de opdracht?
Wat kon je eerst niet, wat je nu wel kunt?
Wat ga je de volgende keer anders doen?

REFLECTEREN

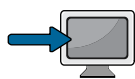
Bij dit picto ga je reflecteren.
Je denkt na over wat je hebt geleerd.

En wat dat betekent voor je toekomst.
 Wat ga je nu doen?
 Hoe gaat het verder?

IN GESPREK

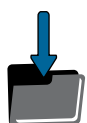
Bij dit picto ga je in gesprek.
 Om een opdracht na te bespreken kun je de StruX-kaarten gebruiken.

WEBSITE

Bij dit picto ga je iets bekijken op de website van StruX.
 Dit kan bijvoorbeeld een foto, formulier of film zijn.
 Volg deze stappen.

1. Ga naar www.strux.nl.
2. Klik op de knop Deelnemer.
3. Klik op 'Ik en de maatschappij'.
4. Klik op de foto van dit leer-werkboek.
5. Klik op de link van de opdracht.

PORTFOLIO

Misschien werk je met een portfolio.
 In je portfolio stop je bewijsstukken.
 Als je dit picto ziet, kun je een bewijsstuk toevoegen.
 Bespreek dit met je begeleider.

Beeldwoordenboek

In dit boek staan gekleurde woorden.
 Gekleurde woorden moet je kennen.
 Het zijn belangrijke woorden.
 Deze woorden kun je opzoeken in het beeldwoordenboek.
 Ga naar beeldwoordenboek.strux.nl.

HOOFDSTUK 1

DIT BEN IK

Dit hoofdstuk gaat over hoe jij jezelf ziet.

Wie ben jij? Hoe is jouw leven tot nu verlopen?

Wat zijn je gevoelens over jezelf? Hoe pak je dingen aan?

Wat vind jij leuk, en wat juist niet?

Waar ben jij goed in?

Dat is allemaal handig om te weten. Voor jezelf en de mensen om je heen.

Levensloop en tijdlijn

Je **levensloop** beschrijft hoe jouw leven verloopt.

Wat er allemaal gebeurde, vanaf je geboorte tot nu.

Jouw levensloop heeft invloed op hoe jij over dingen denkt en voelt.

De levensloop van mensen kun je indelen in stappen of fases.

Baby, peuter, kleuter, schoolkind, puber, adolescent, volwassene ...

Van een levensloop kun je een 'tijdlijn' maken.

Alle mensen doorlopen dezelfde fases. Maar ieder mens doet dat op zijn eigen manier.

Daarom is iedereen verschillend.

En iedereen wil iets anders, kan iets anders en vindt iets anders leuk.

Mensen verschillen. Ze zijn niet gelijk. Maar ze zijn wel gelijkwaardig.

Ieder mens is evenveel waard als ieder ander mens.

OPDRACHT 1

Wat weet jij nog van toen je een kleuter was?

Wat vond jij leuk om te doen toen je nog basisschoolkind was?

Wat was jouw lievelingskleur op de basisschool?

Wat was jouw lievelingseten?

Is dat nog steeds jouw lievelingseten? **ja/nee**

OPDRACHT 2

Waarvan kun je een 'tijdlijn' maken? _____

Maak de zin hierna af.

Jouw levensloop heeft invloed op hoe jij _____

OPDRACHT 3

Je gaat jouw levensloop op een tijdlijn zetten.

Op de lijn zet je streepjes waar iets belangrijks gebeurde.

Iets wat belangrijk was voor jouw ontwikkeling.

Daar zet je een trefwoord bij.

Je kunt er ook tekeningetjes of picto's bij zetten.

NU

Is deze lijn te kort? Heb je meer ruimte nodig?

Neem de lijn dan over op een groter vel papier.

Daar kun je alle belangrijke gebeurtenissen een plaats geven.

OPDRACHT 4

Over welke gebeurtenis op jouw tijdlijn wil jij iets meer vertellen?

Aan wie zou je dat willen vertellen?

Spreek af met die persoon.

Vertel jouw verhaal.

Hoe was het om jouw verhaal te vertellen? _____

Werd er goed naar je geluisterd? _____

OPDRACHT 5

Over welk streepje op jouw tijdlijn wil jij liever *niets* vertellen?

Teken daar een stopbord bij.

Je geeft hiermee je **grens** aan.

'Stop, niet verder vragen, hier is mijn grens!'

Emoties

Sommige momenten in je levensloop zijn leuk.

Denk je daaraan terug? Dat kan je een blij gevoel geven.

Andere momenten in je levensloop kunnen je een vervelend gevoel geven.

Daar denk je dan liever niet aan terug.

Hevige, kortdurende gevoelens noemen we emoties.

Emoties voel je opkomen door een gebeurtenis, of een gedachte.

Daarna gaan de emoties weer weg.

Emoties kun je goed voelen in je lijf.

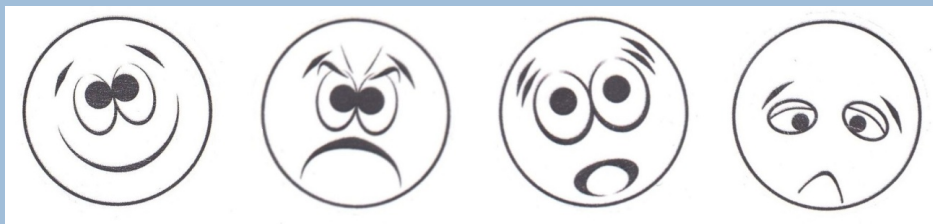
Bijvoorbeeld: je hart gaat sneller kloppen.

Of je voelt een 'steen in je maag' of 'vlinders in je buik'.

Soms kun je de emoties ook goed zien en horen.

Bijvoorbeeld: lachen, een rood hoofd, opengesperde ogen.

Er zijn 4 basisemoties: de 4 b's. Blij, boos, bang en bedroefd.

OPDRACHT 6

Wat zijn de 4 basisemoties? Schrijf ze op.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Waar kun je emoties goed voelen? Schrijf 2 voorbeelden op.

1. _____
2. _____

Hoe kun je emoties ook zien en horen? Schrijf 1 voorbeeld op.

OPDRACHT 7

Je gaat plaatjes verzamelen bij de 4 basisemoties.

Voor elke basisemotie maak je een collage op een A4'tje.

Hiervoor mag je op internet plaatjes zoeken en die gebruiken.

Je kunt ook plaatjes uit tijdschriften knippen en opplakken.

Dat kunnen plaatjes van gezichtsuitdrukkingen zijn. Maar ook plaatjes van een heel lijf.

Bijvoorbeeld van iemand die staat te stampvoeten van boosheid.

Van elke emotie laat je 5 plaatjes zien.

Kun jij zelf ook boos kijken? Of bang? Of bedroefd? Of blij?

Hoe ziet dat er bij jou uit?

Maak een 'selfie'. Gebruik de selfie als zesde plaatje in je collages.

OPDRACHT 8

Hoe reageer jij, als jij je blij, boos, bedroefd, bang voelt?

Wat kan jou erg blij maken?

Hoe ziet jouw reactie er dan uit?

Zou jij iets in jouw reactie willen veranderen? **Ja/nee**, want _____

Wat kan jou erg boos maken?

Hoe ziet jouw reactie er dan uit?

Zou jij iets in jouw reactie willen veranderen? **Ja/nee**, want _____

Wat kan jou erg bedroefd maken?

Hoe ziet jouw reactie er dan uit?

Hoe reageert iemand anders daarop?

Waarom?

Wat kan jou erg bang maken?

Hoe ziet jouw reactie er dan uit?

Zou jij iets in jouw reactie willen veranderen? **Ja/nee**, want _____
